

Salut i espais escolars: necessitats i oportunitats

Carolyn Daher – 26 novembre 2019

Iniciativa de Planificació Urbana,
Medi Ambient i Salut

ISGlobal
Barcelona
Institute for
Global Health

A partnership of:

 "la Caixa" Foundation

CLÍNIC
BARCELONA
Hospital Universitari

 Parc de Salut
MAR

 UNIVERSITAT DE
BARCELONA

 upf. Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

 Generalitat
de Catalunya

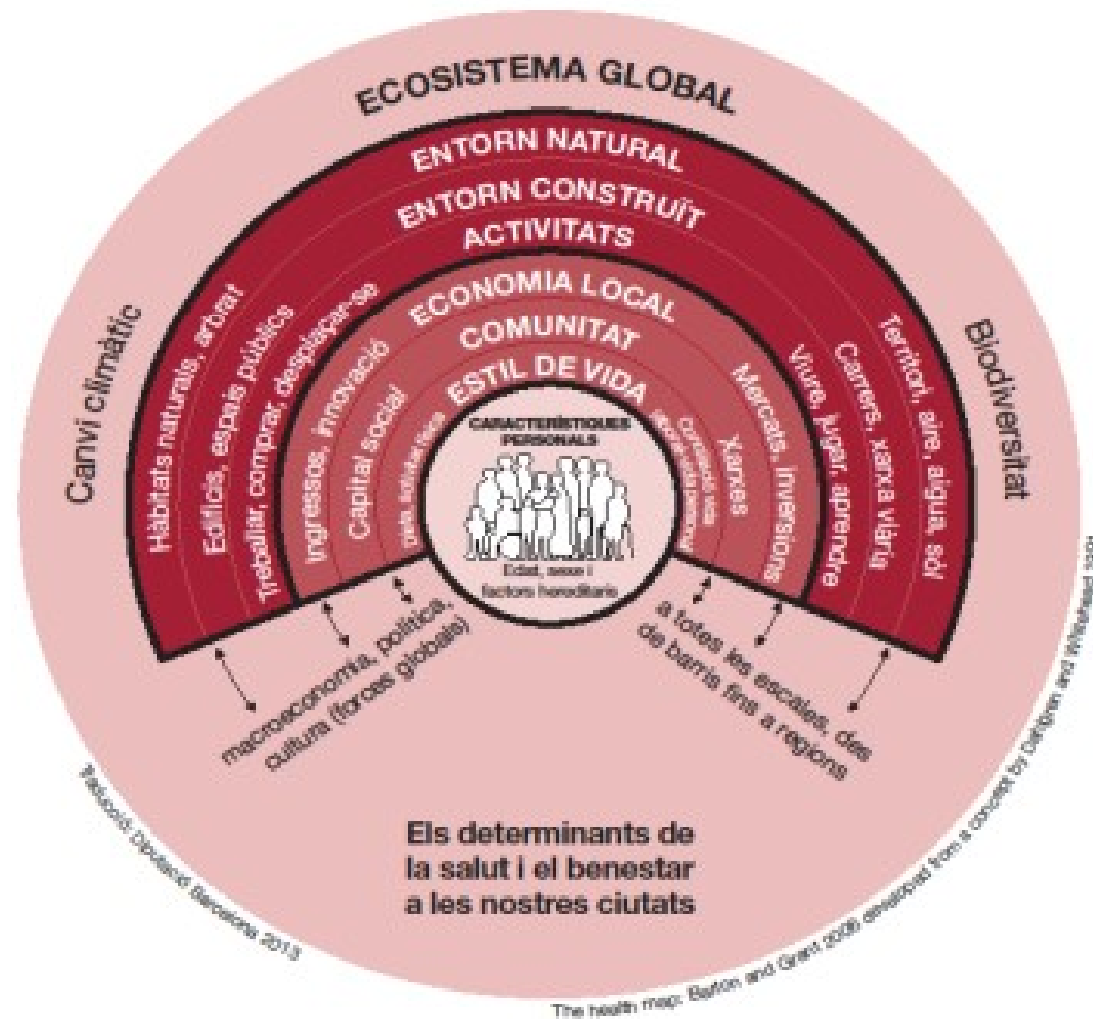
 GOBIERNO
DE ESPAÑA

 Ajuntament de
Barcelona

 FUNDACIÓ
RAMÓN ARECES

Salut i el entorn

Segons l'OMS, el 23% de les morts a nivell global estan vinculades a factors del medi ambient. Factors que són **alterables!**

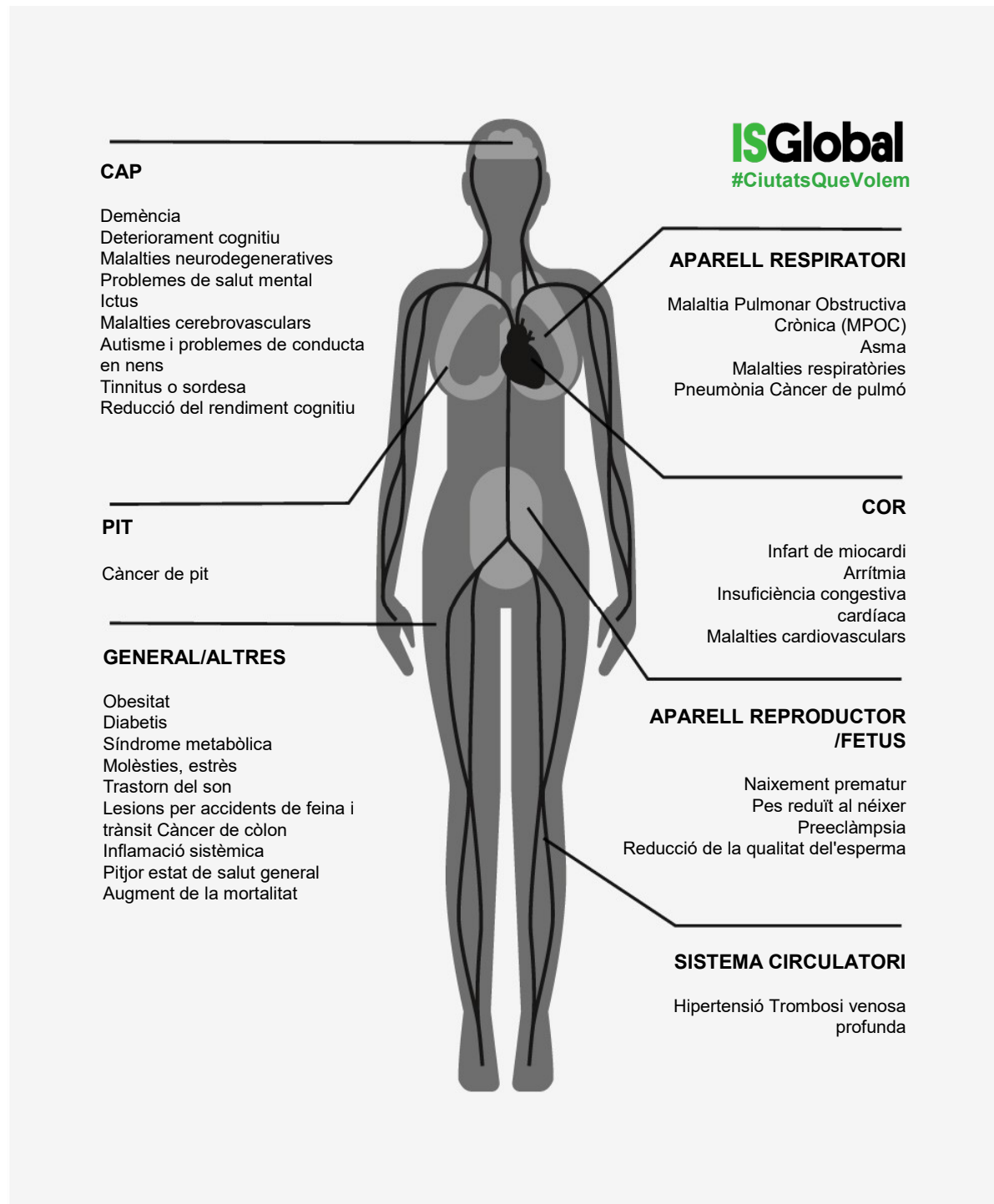
5 claus per ciutats més saludables

ISGlobal
#CiutatsQueVolem

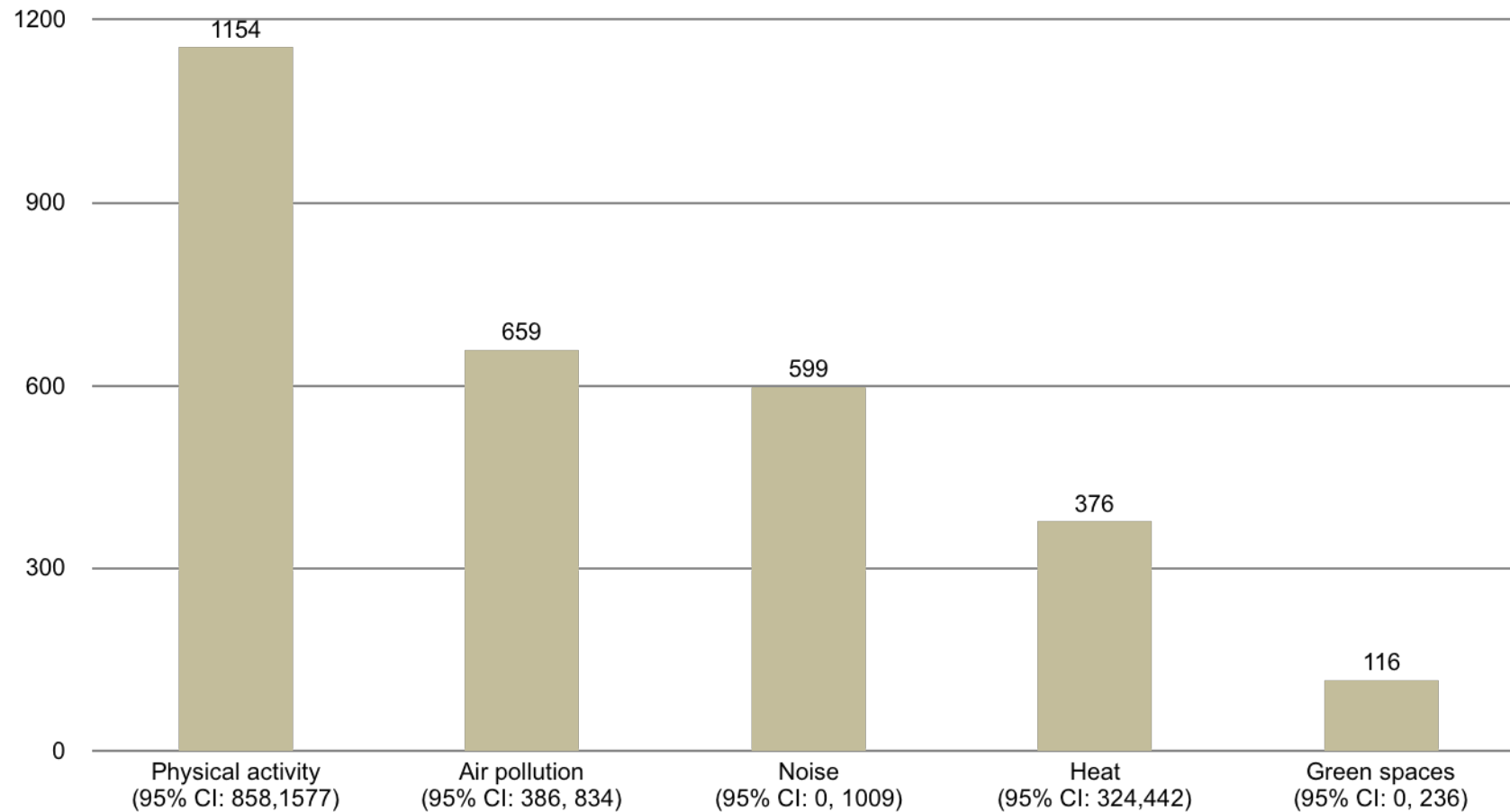

Com la contaminació de l'aire impacta la nostra salut

Efectes de la contaminació de l'aire, el soroll i la calor, i de la falta d'activitat física i d'espais naturals

Mortalitat prematura a Barcelona

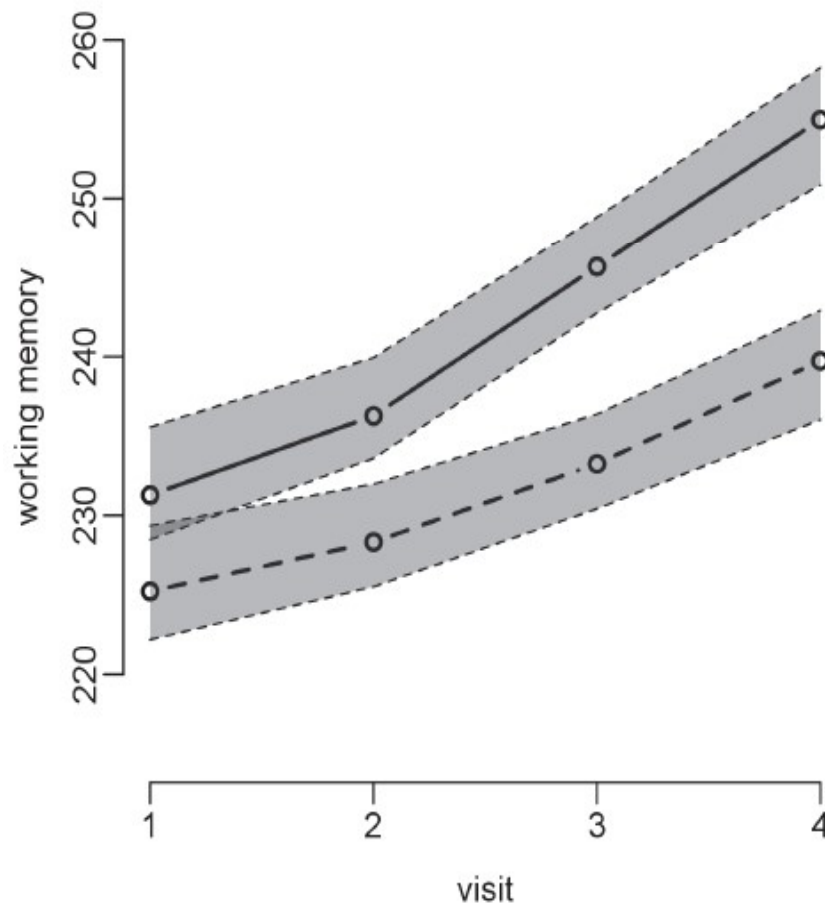
- ✓ Anualment, gairebé el **20% de les morts prematures podrien prevenir-se**
- ✓ **Esperança de vida= +360 (95%CI: 219; 493) dies**
- ✓ **Estalvi econòmic= 9,3 (95%CI: 4,9; 13,2) mil milions €**

Efectes en la salut de la contaminació de l'aire en menors

PLoS Med. 2015 Mar 3;12(3):e1001792. doi: 10.1371/journal.pmed.1001792. eCollection 2015.

Association between traffic-related air pollution in schools and cognitive development in primary school children: a prospective cohort study.

Sunyer J¹, Esnaola M², Alvarez-Pedrerol M², Forns J², Rivas I³, López-Vicente M², Suades-González E⁴, Foraster M², Garcia-Esteban R², Basagaña X², Viana M⁵, Cirach M², Moreno T⁵, Alastuey A⁵, Sebastian-Galles N⁶, Nieuwenhuijsen M², Querol X⁵.

Desenvolupament anual del "Working memory"

Línia contínua = baixa polució

Línia discontinua = alta polució

Ombra gris = 95% IC

BREATHE project:

<http://www.creal.cat/projectebreathe/descripcio.htm>

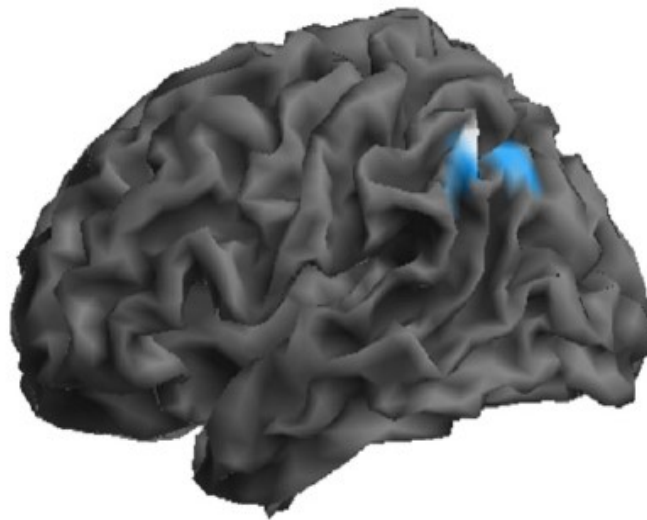
|

BREATHE Brain Air School investigation

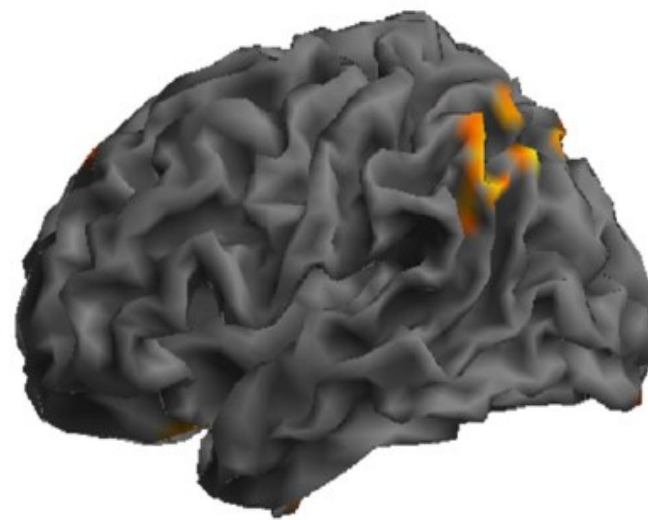
ISGlobal

Estudi en escoles a Barcelona

- En 263 nens també es va fer ressonància magnètica del cervell.
- Es confirma que els més exposats a contaminació tenen diferències amb els menys exposats en algunes àrees.
- Es contraposa amb l'efecte de l'edat i l'alentiment de la maduració del cervell.

Pollutant-related decrease

Age-related increase

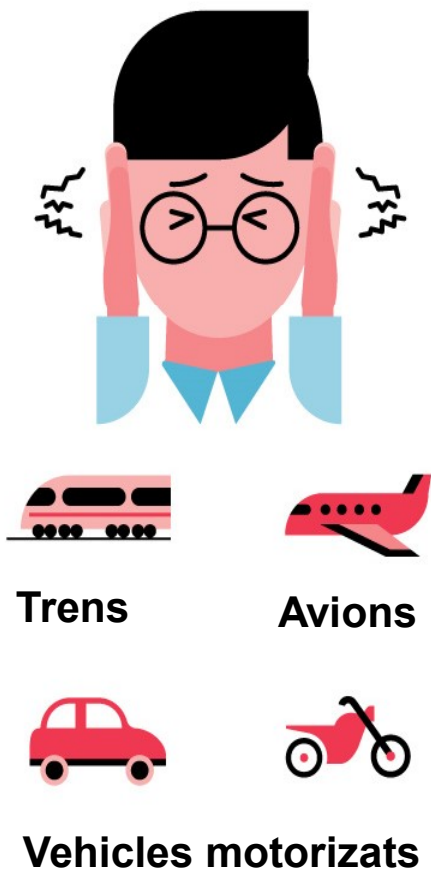
Repensant la activitat física....

A Espanya, el 55,4% dels nens i adolescents (5 a 17 anys) no compleixen les recomanacions d'activitat física

El soroll afecta la salut

A les ciutats, el soroll està causat sobretot per:

Malalties associades

-
- Malestar, estrès
  - Trastorns del son
  - Alteració del comportament, baix rendiment
  - Hipertensió
  - Malalties del cor

També podria estar relacionat amb la diabetis i l'obesitat

Traffic-Related Air Pollution, Noise at School, and Behavioral Problems in Barcelona Schoolchildren: A Cross-Sectional Study

Joan Fornes , Payam Dadvand, Maria Foraster, Mar Alvarez-Pedrerol, Ioar Rivas, Mònica López-Vicente, Elisabet Suades-Gonzalez, Raquel Garcia-Esteban, Mikel Esnaola, Marta Cirach, James Grellier, Xavier Basagaña, Xavier Querol, Mònica Guxens, ... [Show all Authors](#)

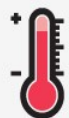
Published: 1 April 2016 | <https://doi.org/10.1289/ehp.1409449> | Cited by: 16

Aquest estudi va trobar que el soroll s'associava a puntuacions d'ADHD-DSM-IV. Es van trobar associacions positives entre el soroll i l'atenció i l'hiperactivitat

Illes de calor i com ens afecten

Que són?

- Zones urbanes on la temperatura és superiora les àrees que les envolten.
- A les ciutats de més d'1 milió de persones, les temperatures puguen:
  - De dia: Entre 2° i 4°C
  - De nit: Fins a 10°C

Causas

- Edificis i superfícies pavimentades que absorbeixen el calor
- Manca de vegetació
- Activitats humanes que generen calor
- La geometria de les ciutats

Efectes en la salut

- es illes de calor i les temperatures extremes augmenten:
  - a mortalitat, sobretot en persones grans i per causes respiratòries i cardiovasculars
  - ls ingressos hospitalaris
  - ls parts prematurs
  - ls accidents laborals i de trànsit

Beneficis dels espais naturals per a la salut

Espais verds

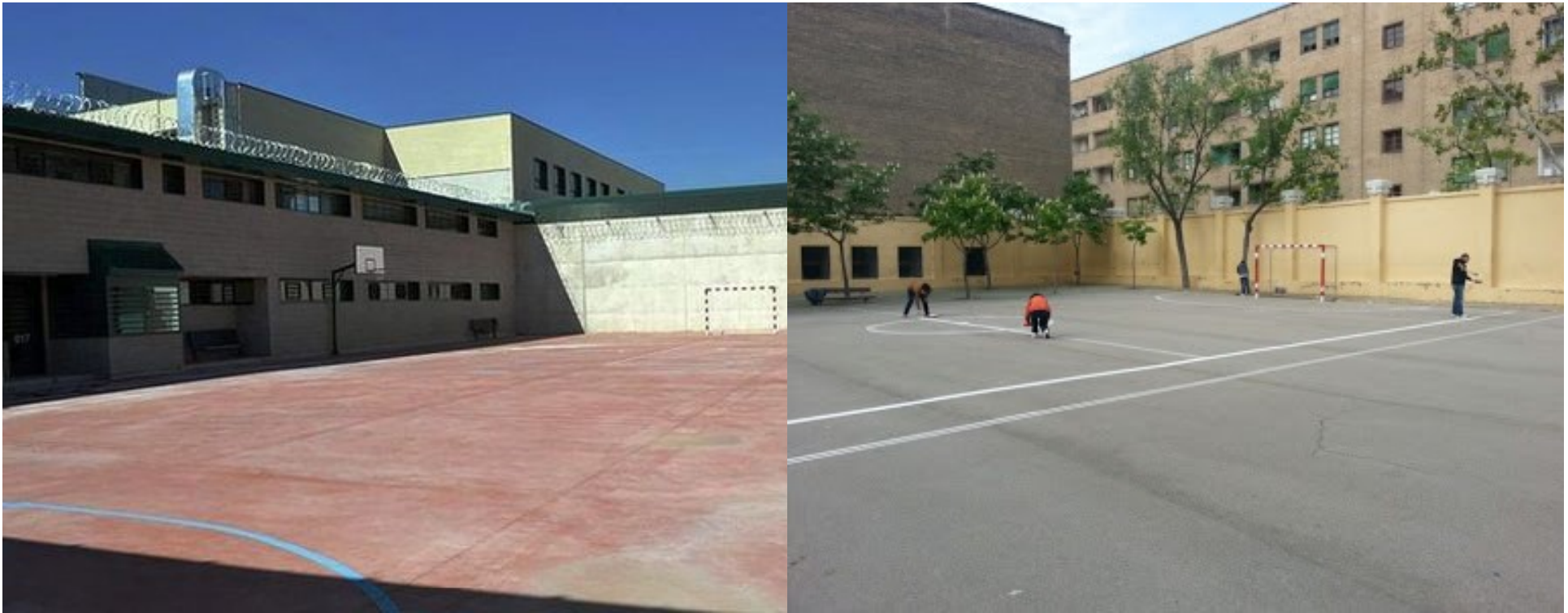
NENS I NENES

Milliores en:

- Capacitat d'atenció
- Concentració
- Desenvolupament emocional i del comportament
- Coordinació
- Balanç
- Agilitat
- Autoconfiança
- Autodisciplina
- Habilitats socials
- Pes adequat dels Nounats

(i) Són necessaris més estudis per confirmar aquesta relació

De quins edificis són aquests patis?

Presó

Escola

Què podem fer?

Els espais escolars com a oportunitat estratègica

Repensar les possibilitats....

En comptes d'espais que posen límits, proporcionar espais que generen diferents oportunitats:

- Explorar , aprendre i experimentar
- Fomentar la imaginació i sentit de la creativitat
- Desenvolupar destreses socials i físiques
- Oferir contacte amb diferents mitjans, sobretot naturals
- Reduir exposicions ambientals negatives: calor, soroll, contaminació de l'aire
- Són inclusius i atractius per diversos grups de nens i nenes i de la comunitat
- I molt més.....

Oportunitats per joc, activitat física i imaginació

Oportunitats Pedagògiques

Canvi climàtic

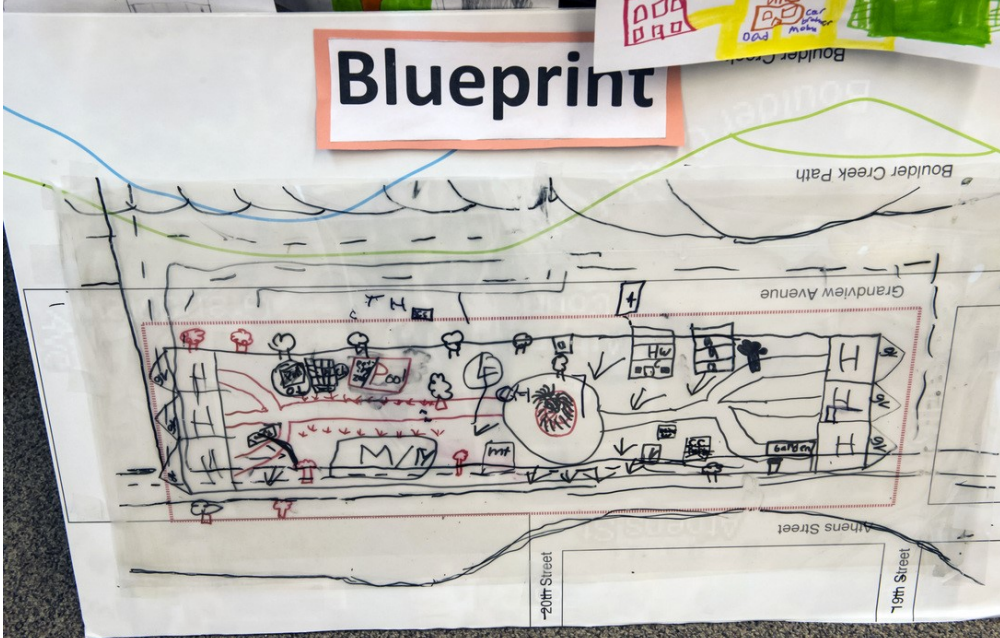

Introduint nous elements per promocionar entorns que ajuden a enfrontar el calor

Repensar el procés....

El procés de dissenyar, utilitzar y mantenir les patis també són oportunitats de promocionar la salut i desenvolupament dels alumnes i la participació i cohesió de la comunitat

Font: Growing Up Boulder

<http://www.growingupboulder.org/great-neighborhoods.html>

ISGlobal

Processos participatius i empoderats....

Font: Darcy Varney Kitching

Growing Up Boulder <http://www.growingupboulder.org/great-neighborhoods.html>

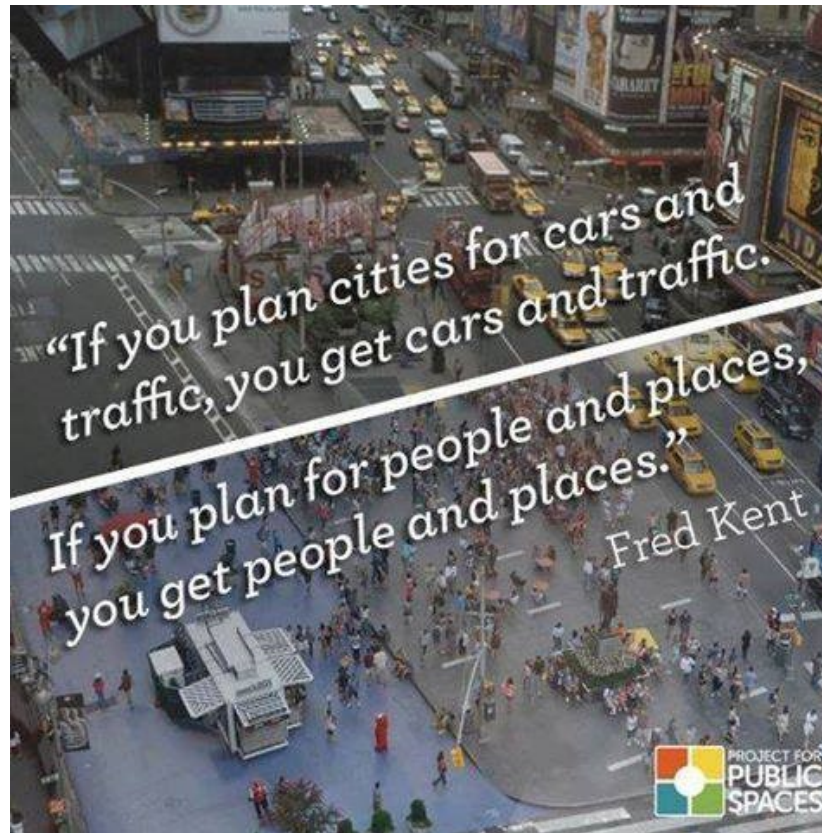
Font: Cas Holman, Big Blue Block

Font: Monstrum Denmark, www.monstrum.dk/en

Gràcies!

El nostre equip:

- Mireia Gascon
- Natalie Mueller
- Monica Ubalde
- Laura Hidalgo
- Payam Dadvand
- Xavier Basagaña
- Gloria Carrasco
- Wilma Zijlema
- Cristina Vert
- Sergio Baraibar
- Raul Toran
- Pau Rubio
- Marta Solano
- Aleix Cabrera
- Carolyn Daher
- Mark Nieuwenhuijsen

www.isglobal.org/urban-planning

www.isglobal.org/ca/ciudadesquequeremos

carolyn.daher@isglobal.org